

Sak 5/18

INGEN SUVERENITETSAVSTÅELSE TIL EU'S ENERGIBYRÅ ACER

Arkiv: S01

Arkivsaksnr.: 18/25

Saksbehandler:

Kjetil Brodal

Behandling av saken:

Saksnr. Utvalg

5/18 Kommunestyret

Møtedato

18.01.2018

Utskrift sendes til:**Saksopplysninger:**

Bakgrunnen for saken er at Olje- og energidepartementet foreslår endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven).

Departementet foreslår endringer i flere bestemmelser i ulike kapitler i energiloven. Forslagene knytter seg til de nye kravene til uavhengig reguleringsmyndighet, uavhengig klageinstans, eiermessig skille mellom transmisjon og omsetning eller produksjon av elektrisk energi, samt hjemmelsgrunnlaget for å gjennomføre forordningene om grensekryssende krafthandel og om opprettelse av EU-byrået for samarbeid mellom energireguleringsmyndigheter (ACER).

Departementet foreslår også endringer i energiloven §§ 3-3 og 3-4 om leveringsplikt og tilknytningsplikt for å klargjøre innholdet i bestemmelsene. Oppgavene som reguleringsmyndighet for elektrisitet og naturgass er i dag lagt til NVE. Regjeringens forslag vil i praksis medføre en omlegging av organiseringen ved at suverenitet formelt sett overføres til ESA (EØS-avtalens overvåkingsorgan)

Saken skal behandles i Stortinget etter nyttår. Regjeringen legger opp til at myndighetsavgivelsen til EU skal kunne avgjøres i Stortinget med alminnelig flertall med den begrunnelsen at avgivelsen ikke er «inngripende».

Saksvurdering:

Dette forslaget vil frata NVE (Norges Vassdrags- og energidirektorat) rollen som øverste regulerende energimyndighet i Norge. I stedet skal EUs energibyrå ACER overta ansvaret, med myndighet til både å vedta og håndheve saker som griper inn i nasjonal styring og kontroll.

I praksis organiseres denne omleggingen ved at suverenitet formelt sett overføres til ESA (EØS-avtalens overvåkingsorgan). I tillegg skal det opprettes en ny reguleringsmyndighet for energi (RME) i Norge, som kun skal ta imot instruksjoner fra ESA, som på sin side vil få sine instruksjoner fra ACER.

RME skal budsjettmessig ligge under Den norske stat, men skal ikke kunne instrueres av norske myndigheter.

RME vil i dette tilfelle bli en helt ny statsforfatningsmessig konstruksjon, som vi ikke har sett maken til i Norge i fredstid siden 1905. En slik uavhengig reguleringsmyndighet vil høyst sannsynlig stride mot Grunnlovens prinsipper.

Med regjeringens forslag og tilslutning til ACER vil Norsk energi bli en del av EUs energimarked og energi vil bli "den femte frihet". En slik endring vil ventelig gi langt høyere strømpriser i Norge, og dette vil ramme mange samfunnssektorer, ikke minst kraftkrevende industri som med lave energipriser har hatt et viktig fortrinn og betydd mye for å bygge opp landets næringsliv og velferd. Det er derfor i en sak som kan få såpass langtrekkende konsekvenser for mange ulike aktører rundt omkring i hele landet, viktig at kommuner og fylkeskommuner får muligheten til å uttale seg og blir lyttet til.

Det bygges nå en eksportkabel til Tyskland fra Sørlandet. I tillegg har Statnett konsesjon på en ny kabel til Skottland. Blir begge disse bygd, så kan nesten halvparten av all norsk kraftproduksjon eksporteres. Krafta selges etter frimerkeprinsippet og vil gå dit prisen er høyest. I Norge er strømprisen i dag vesentlig lavere enn i Storbritannia og Tyskland.

Det er all mulig grunn til å tro at Norge vil importere en europeisk strømpris, noe som gjør at vi vil miste vår viktigste konkurransefordel. Prosessindustrien i Norge står for 20 % av norsk eksport. De aller fleste av disse bedriftene er avhengig av en forutsigbar og konkurransedyktig pris på strømmen.

Samtidig arbeides det aktivt for å gjøre Norge attraktiv med den hensikt å få etablert flere datasenter i Norge. At vi mister vår konkurransefordel med tanke på strømpris gjør oss ikke spesielt attraktiv i konkurranse med resten av Skandinavia og Europa.

Gjennom regjeringens endringsforslag fremmes det forslag om at Norge skal avgi suverenitet til EUs energibyrå ACER via overvåkingsorganet ESA.

ACER har som formål å lage et felles europeisk nett for både gass og strøm der nasjonale hensyn ikke skal tas.

Mens dagens samarbeid er rådgivende, skal ACER fatte bindende flertallsvedtak.

Konkret foreslås at ACER skal bestemme reglene for når strømmen skal flyte den ene eller andre veien gjennom eksportkablene. De vil også bestemme hvem som skal betale ved uenighet og det er uklart om Norge kan stanse eksportkabler ut fra nasjonale hensyn.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret i Tolga støtter ikke regjeringens forslag til endringer i lov 29.06.1990 nr. 50.

Tolga Kommunestyre krever derimot at:

1. Det ikke avgis styringsmuligheter og regulatorisk myndighet som i dag ligger hos NVE og Statnett.
2. Norsk kraft i hovedsak skal brukes til å utvikle landet, derfor må regjering og Storting reservere Norge mot suverenitetsavståelse til EUs energibyrå ACER.
3. Regjeringen sørger for å behandle saken i henhold til Grunnlovens paragraf 115 med krav om $\frac{3}{4}$ flertall, siden en suverenitetsavståelse på et så sentralt område som energi, knapt kan sies å falle under betegnelsen «ikke inngripende».